

De N.V. wordt aangegaan voor een onbepaalden tijd; is dit niet het geval, dan moet hiervan uit de akte van oprichting blijken.

Een zeer ingrijpende wijziging geeft artikel 37b. waarbij aan het Openbaar Ministerie de bevoegdheid wordt toegekend, om een N.V. te ontbinden, waarvan de werkzaamheden in strijd zijn met de goede zeden of de openbare orde; tot dusver was een dergelijke ontbinding absoluut buiten gesloten. Die ontbinding geschiedt bij rechterlijken uitspraak, waarbij tegelijkertijd een of meer curatoren worden benoemd, alsmede een of meer leden van de Rechtbank tot Rechter-commissaris. De liquidatie geschiedt overeenkomstig de bepalingen van de faillissement-wet. Het betreffende vonnis moet worden geregistreerd bij de Kamer van Koophandel, openbaar gemaakt en ingeschreven ten kantore van het Handelsregister, evenals dit oorspronkelijk met de akte van oprichting heeft plaatsgevonden. Aanspraken, welke door derden te goeder trouw zijn verkregen, voordat deze formaliteiten zijn geschied, worden geëerbiedigd.

De volledige naam, zooals deze in de oprichtingsakte is vermeld en de Gemeente, waarin de handelszaak der N.V. volgens het handelsregister is gevestigd, moeten blijken in alle mogelijke stukken, welke van de N.V. uitgaan of waarin zij partij is. Telegrammen worden hiervan uitgezonderd. Mocht in dergelijke gevallen het maatschappelijk kapitaal der N.V. worden vermeld dan moet daarbij melding worden gemaakt van het bedrag, dat daarvan is geplaatst en van het gestorte bedrag.

Voorzoover wordt gesproken van een aantal aandelen, dat tezamen een zeker gedeelte van het maatschappelijk kapitaal uitmaakt, moet daaronder worden verstaan, het geplaatste gedeelte van het kapitaal. Het tegendeel hiervan mag echter bij de akte van oprichting worden bedongen. Blijkbaar wordt hier bedoeld op besluiten, zooals wijziging in de akte van oprichting, ontbinding, of verlenging van den duur der N.V., waarvoor een bepaald deel van het kapitaal vertegenwoordigd moet zijn.

De tweede paragraaf van het ontwerp handelt over de aandelen, en stelt onmiddellijk met betrekking tot hetgeen in die afdeeling wordt vermeld, een onderaandeel gelijk met een aandeel.

Een aandeelhouder kan niet worden ontheven van de verplichting om het volledige bedrag van zijn aandeel vol te storten; hiermede is dus plaatsing beneden pari uitgesloten, behalve ten aanzien van diegenen, die zich in hun beroep belasten met het voor eigen rekening plaatsen van aandelen (b.v. commissio-nairs in emissiehuizen); deze mogen voor door hen genomen aandelen minder dan het volle bedrag betalen.

Een later artikel geeft echter aan, dat in ieder geval tenminste 94% van het volle bedrag moet worden betaald, indien de overeenkomst, waarbij aan dergelijke instellingen die korting is toegestaan, niet in de akte van oprichting is vermeld.

Verder dan tot het bedrag van zijn aandeel behoeft een aandeelhouder nimmer te gaan; ook door wijziging van de akte van oprichting kan hij daartoe nimmer worden gedwongen. Evenals thans kan een aandeel niet eerder aan toonder luiden, dan wanneer het geheel is volgestort; behalve dan weer in het geval, zooals hierboven is aangehaald bij storting door tussehenpersonen.

Indien iemand een aandeel op naam bezit, waarop vanwege de N.V. de verklaring voorkomt, dat het is volgestort, ook als zijn aandeel aan toonder luidt, bewijst dit dat het volle bedrag aan het aandeel ook geheel is betaald aan de N.V. Slechts ten opzichte van diegenen, aan wie het aandelenbewijs vanwege de N.V. is afgegeven of van een lateren verkrijger te kwader trouw, is tegenbewijs toegelaten.

Een bestuurder of commissaris wordt geacht zijn aandelenbewijs van de N.V. te hebben ontvangen, hetzij hij kan bewijzen,

dat dit hem niet is afgegeven, gedurende den tijd, dat hij in zijn functie als zoodanig aan de N.V. was verbonden. Evencens wordt een oprichter geacht zijn aandelenbewijs vanwege de N.V. te hebben ontvangen, hetzij hij kan bewijzen, dat het hem bij de oprichting niet is afgegeven.

Ten opzichte van de verplichting tot storting op een aandeel heeft nimmer schuldvergelijking plaats.

In geval van faillissement is het niet volgestort gedeelte der aandelen onmiddellijk opeischbaar, en behoeft een eventuele termijn, welke dienaangaande in de akte van oprichting is bepaald, niet in acht te worden genomen. De curator is bevoegd om tot onmiddellijke inning daarvan over te gaan.

Artikel 39 schrijft het houden van een aandelenregister (dat ten kantore der N.V. voor ieder ter inzage moet liggen) voor, ten opzichte van houders van niet volgestorte aandelen.

Het moet vermelden, de namen der houders en het op ieder aandeel gestort bedrag en verder ieder verleend ontslag van aansprakelijkheid voor nog niet gedane stortingen. Wat dit laatste betreft, wordt voorgeschreven, dat na de levering van een niet volgestort aandeel ieder der vorige aandeelhouders voor het daarop nog te storten bedrag hoofdelijk jegens de N.V. aansprakelijk is.

Bestuurders en commissarissen hebben echter het recht om den vorigen aandeelhouder in verband met den overdracht van zijn aandeel van verdere aansprakelijkheid te ontslaan, doch dan blijft de aansprakelijkheid nog bestaan voor stortingen, welke worden uitgeschreven binnen een jaar te rekenen van den dag der levering. Een vorige aandeelhouder, welke betaalt, treedt in de rechten van de N.V. tegen latere houders. De bevoegdheid om aandelen op naam te vervreemden kan in de akte van oprichting worden beperkt. De levering van aandelen op naam heeft plaats hetzij door de beteekening van een akte van cessie aan de N.V., hetzij door een schriftelijke erkenning van den overdracht door de N.V. Indien er een aandelenbewijs is, dan moet die erkenning plaats vinden door aanteekening daarvan op het stuk. Bij niet volgestorte aandelen is voor de erkenning een akte van overdracht vereischt, met een vaste dagteekening.

Al deze formaliteiten en rechtshandelingen, welke betrekking hebben op de levering van aandelen op naam, vinden ook toepassing op de toebedeeling van aandelen op naam bij scheiding van eenigen gemeenschap (indien dus b.v. dergelijke aandelen deel uitmaken van een erfenis.) Alle aandelen hebben in verhouding tot hun bedrag gelijke rechten en verplichtingen, tenzij de akte van oprichting anders bepaalt.

(Wordt vervolgd)

S. K.

ACCOUNTANCY IN DE VEREENIGDE STATEN VAN AMERIKA

III

DE ORGANISATIE DER PUBLIC ACCOUNTANTS IN DE VEREENIGDE STATEN VAN AMERIKA

Ik noemde reeds in deze bijdrage de Institute of Accountants in 1882 in New-York opgericht en de American Association of Public Accountants in 1887 ook in New-York opgericht. Verder bestaan er in de Vereenigde Staten de volgende accountants-vereeningen, allen door de respectieve staten erkend en bevoegd diploma's uit te reiken die den houder het recht op inschrijving als C. P. A. geven.

Het jaar der oprichting is achter den naam vermeld:
 New-York State Society of Certified Public Accountants 1897
 Pennsylvania Institute of Certified Public Accountants .. 1897
 Illinois Association of Certified Public Accountants 1897
 Incorporated Public Accountants of Massachusetts 1901

Maryland Association of Certified Public Accountants ...	1901
Washington Society of Certified Public Accountants	1902
California Society of Certified Public Accountants	1903
Ohio Society of Public Accountants	1903
The Society of Certified Public Accountants of the State of New-Yersey	1903
Incorporated Michigan Association of Public Accountants	1904
Georgia State Association of Public Accountants	1904
Colorado Society of Public Accountants	1904
Missouri Society of Public Accountants	1904
Tennessee Association of Public Accountants	1904
Louisiana Society of Public Accountants	1904
Incorporated Kansas Association of Public Accountants	1904
Minnesota Society of Public Accountants	1904
Wisconsin Association of Public Accountants	1904
Indiana Association of Public Accountants	1904
Kentucky Society of Public Accountants	1904

Alle leden dezer vereenigingen zijn in het bezit van een diploma door een vereeniging uitgereikt of van een Universiteitsdiploma. In 1902 werd de eerste stap gedaan in de richting van aaneensluiting der vereenigingen in een groot lichaam. Het werd meer en meer gevoeld dat het onmogelijk was de beteekenis van de certified public accountants voor het bedrijfsleven te localiseeren. Vaak moest de accountant in een andere Staat dan die waar hij zijn diploma behaald en zijn inschrijving plaats had, werkzaam zijn en zag daar zijn arbeid niet zoo gewaardeerd, vooral niet door autoriteiten, als bij de lokale accountant het geval was. Op 28 October 1902 werd te Washington de Federation of Societies of Public Accountants in America opgericht. De Statuten vermelden het doel der Federatie als volgt:

1. Het onderhouden en aanmoedigen van relaties tussehen de accountantsvereenigingen.
2. De oprichting van accountantsvereenigingen in staten waar er nog geene bestaan.
3. De gelijkmaking aller wettelijke bepalingen betreffende het beroep om zoo te komen tot eenheid in de wettelijke regeling van het beroep voor de Vereenigde Staten in hun geheel.
4. De bevordering van alle beroepsaangelegenheden.
5. Het verkrijgen van uniformiteit in de programma's der examens.
6. Het maken van propaganda om de beteekenis van het accountantsberoep voor handel en industrie te doen uitkomen.

Door de Federation werd elk jaar te Washington een congres gehouden, alwaar alle aangesloten vereenigingen vertegenwoordigd waren terwijl in St. Louis op aanstichting van de Federation en ter gelegenheid van de Internationale Tentoonstelling in 1904 een Congres gehouden werd waaraan afgevaardigden uit alle landen der wereld deel namen. Holland was door den heer *E. van Dien* vertegenwoordigd.

Toch was de Federation, ondanks hare groote activiteit en uitstekende organisatie, niet gelukkig in het bereiken van haar doel. Het accountantsberoep was in die dagen, alhoewel reeds voldoende *bekend*, nog niet genoeg *erkend* als voornamste factor in het bedrijfsleven en zij die den accountant noodig hadden besceften nog niet zooals nu de groote gevolgen, die de onbekwaamheid van een accountant voor de onderneming kon hebben. Zij achtten zich voldoende gedekt door de wettelijke bepalingen en de opleiding van hem, aan wie zij later belangrijke opdrachten moesten toevertrouwen had nog niet hunne belangstelling. De crisis van 1907/1908 bracht verandering ten goede. De handel en industrie hadden meer dan ooit behoefte aan voorlichting door experts, de banken stonden erop rapporten te ontvangen van bekwame public accountants en meermalen kwam het voor dat rapporten van accountants, leden van

een bepaalde vereeniging, door banken of groote ondernemingen geweigerd werden. Vooraanstaande mannen uit de bedrijfs-wereld, directeuren of leiders van groote concerns begonnen eischen te stellen aan den public accountant en aan accountants, leden van vereenigingen met erkend moeilijke examens of in het bezit van een Universiteitsdiploma gaf men de voorkeur. In die richting ontwikkelde zich meer en meer de beoordeeling van de public accountant maar kon het toch ook niet uitblijven dat, waar die beoordeeling door onbevoegden plaats had, er schromelijke vergissingen werden gemaakt.

In 1915 kwam er voor de Vereenigde Staten een ongekeerde drukte in het bedrijfsleven en de hoogste eischen werden gesteld aan iedereen, die er mee in verband stond. Het was het oogenblik voor de halve krachten in het beroep om zich naar voren te werken want de vraag naar accountants was grooter dan het aanbod. Reeds begon de bonafide vakkundige dit gevaar te bemerken toen bijtijds in 1916 de American Institute of Accountants werd opgericht.

De Federation had ontegenzeggelijk gefaald haar doel te bereiken om te komen tot uniformiteit in de wettelijke regeling van het beroep in alle Staten. De American Institute was gelukkiger. De bedoeling was geenszins een vereeniging op te richten, die in de plaats zou komen van de bestaande vereenigingen maar het Institute beoogde alle accountants, leden der vereenigingen in de verschillende staten, in één lichaam te vereenigen, een lichaam dat voor de Vereenigde Staten in hun geheel het beroep zou groepeeren.

The American Institute of Accountants heeft volkomen bereikt wat het zich ten doel had gesteld, dat moge blijken uit de volgende resultaten:

1. Het is tegenwoordig regel dat een C. P. A. lid van een State Society, tevens lid is van de American Institute.
2. In bijna alle Staten, slechts nog twee uitgezonderd, treden de door den Gouverneur of door de Universiteit ingestelde Commissies in overleg met de examencommissie van het Institute ter vaststelling van het examenprogramma. Deze examenprogramma's zijn niet altijd geheel in overeenstemming met het examenprogramma van het Institute maar door deze regeling ontstaat de zekerheid dat zij niet minderwaardig zijn.
3. De C. P. A. onverschillig in welke staat hij zijn „certificate" behaalde en ingeschreven werd is C. P. A. voor de Vereenigde Staten in hun geheel.
4. De American Institute of Accountants heeft weten door te zetten dat buitenlandse bevoegde accountants, tot op heden alleen nog maar de Engelsche, Schotsche en Iersehe Chartered Accountants, in Amerika het C. P. A. diploma kunnen behalen indien zij bewijs leveren van voldoende bekendheid met de wetten van den Staat waar zij ingeschreven willen worden in zooverre die wetten voor de praetijk van het beroep van belang zijn, zonder het gewoonlijk voorgeschreven examen te moeten afleggen.
5. In den loop van het bestaan van het Institute zijn er verschillende Staten die hunne wetgeving omtrent het accountantsberoep herzien hebben in overleg met Commissies uit leden van het Institute samengesteld. Daardoor is een zekere uniformiteit in de wetgeving der Staten verkregen alhoewel er in deze richting nog veel te doen is.
6. De stand, het aanzien van het accountantsberoep is in de Vereenigde Staten op hoog peil gekomen. Gesteund door een organisatie, de grootste niet alleen van Amerika maar ook van de wereld, waarvan het bestuur samengesteld is uit bekwame mannen met vooraanstaande posities in het bedrijfsleven, kon het niet anders of de C. P. A. moest op de maatschappelijke ladder hooger klimmen dan zijn collega's in andere landen, alwaar deze meestal gebrekkig georganiseerd zijn.

7. Het officieel orgaan van het American Institute van Accountants de „Journal of Accountancy” is een maandblad, dat opvoedend en instructief werkt en ook buiten Amerika gaarne door public accountants wordt gelezen en hoogelijk gewaardeerd.

Men zegt dan ook niet te veel door te beweren, dat de organisatie van public accountants in Amerika nergens ter wereld haars gelijke vindt.

ACCOUNTANTSFIRMA'S

Amerika is ook het land der groote accountantsfirma's. De twee vooraanstaande Amerikaanse firma's zijn *Haskins & Sells* en *Marwick, Mitchell & Co.* De tweede heeft in de laatste jaren ten koste van de eerste, veel oudere firma, zeer in betekenis toegenomen. *Haskins & Sells* hadden in 1923 in New-York alleen 200 accountants in dienst en ruim 300 assistenten. Deze firma is nog steeds de meest gezochte specialiteit door regeeringsdepartementen, steden en gemeenten in budgetaire aangelegenheden. Zij heeft filialen in Chicago, St. Louis, Pittsburg en Londen. *Marwick, Mitchell & Co.*, ook met filialen in alle beduidende centra in de Vereenigde Staten, zijn daarentegen meer gezocht als accountants voor de industrie.

Dit overzicht zou niet volledig zijn indien hier niet de groote vlucht vermeld werd, die verschillende Engelse accountants firma's in Amerika hebben genomen. Oorspronkelijk in de jaren 1895—1900 door Engelse of Schotsche Chartered Accountants als filialen van de hoofdkantoren uit Londen in Amerika opgericht, lieten deze firma's in den beginne hunne accountants uit Engeland overkomen. In de laatste jaren echter is dat niet meer het geval en recruteeren zij uit de Amerikaanse C.P.A.'s waarvan er reeds verschillende zijn, die het tot associé in die Engelse firma's in Amerika hebben gebracht. Daardoor hebben deze firma's dan ook veel van hun vroeger uitgesproken Engelse karakter verloren en krijgen nu ook meer en meer opdrachten van Amerikaanse officieele lichamen, die vroeger het apanage van *Haskins & Sells* uitmaakten. De grootste Engelse firma in Amerika werkzaam is *Price, Waterhouse & Co.*, tevens de voornaamste accountantsfirma der wereld. Zij heeft meer dan veertig kantoren in de Vereenigde Staten.

Alle Amerikaanse accountantsfirma's, hieronder ook begrepen de Engelse firma's die in Amerika werkzaam zijn, werken volgens het z.g. time rate tariff, d.w.z. dat zij aan de cliënten het aantal etmalen berekenen dat voor hen gewerkt is. Die etmalen zijn van 7 en een half uur en de tarieven varieren tussehen \$ 15 en \$ 75 per etmaal, al naar gelang de klasse in de firme zelf waartoe de accountant of assistent, die het werk deed, behoort.

Het bestaan van zeer groote accountantsfirma's in Amerika wordt niet onverdeeld gunstig voor het beroep zelf beoordeeld. De persoonlijke verantwoording van den accountant wordt hierdoor ontegenzeggelijk kleiner en het individueel karakter van het beroep wordt zeer zeker geschaad. Daar het voorkomt dat aan een groote firma een enorme arbeid wordt opgedragen, die binnen zeer korten tijd beëindigd moet zijn, wisselt de staf van accountants bij deze firma's zeer dikwijls. In tijden van groote drukte engageeren zij een bepaald aantal accountants of assistenten en na de drukke periode worden deze ontslagen. Dit is niet bevorderlijk voor het werk dat door deze firma's verricht wordt. Hoewel door velen als een euvel beschouwd in de practijk van het beroep in de Vereenigde Staten, ontwikkelen zich de accountantsfirma's meer en meer in hoofdzaak als gevolg van de opvatting, die bij groote banken en ondernemingen bestaat, dat arbeid aan deze firma's opgedragen uitstekend verricht wordt omdat zij een puike reputatie te verliezen hebben. Dat is zeker juist maar de insider weet, dat die firma's vaak moeten steunen op tijdelijke krachten en dat die accountants

dan een buitengewoon hooge serieuze opvatting van het beroep moeten hebben om niet te vervallen in de gevoelens van de betaalde kracht ten opzichte van zijn „patroon”.

DE PRACTIJK VAN HET BEROEP IN DE VEREENIGDE STATEN EN DE OPVATTINGEN VAN DE C. P. A.

In de eerste plaats dient te worden opgemerkt dat de Amerikaanse accountant, alhoewel zeer gespecialiseerd toch ook wijder grenzen kent van het beroep dat zijne collega's in Europa. Een diepgaand verschil bestaat tussehen de practijk in Engeland en die in Amerika. In Engeland worden de diensten van den accountant steeds ingeroepen bij faillissementen en liquidaties, in Amerika zeer zelden. De practijk van den Amerikaanschen accountant kan men in twee hoofdsorten van arbeid verdeelen:

1. de *Audit*.
2. de *Investigation*.

De *Audit* kan men het best vergelijken met het Hollandsche balansonderzoek met dit verschil echter dat het onderzoek zich niet beperkt tot de balansposten doch ook de analyse van de Winst- en Verlies Rekening en de verificatie van de bedrijfs- en onkostenrekeningen omvat. Het komt wel voor, dat bij jaarlijksche audits, de accountant die meermalen de balansposten gecontroleerd en geverifieerd en de Winst- en Verliesrekening geanalyseerd, heeft vooral in zeer omvangrijke en industrieele bedrijven, van oordeel is dat met de verificatie van de balans volstaan kan worden. Die geschiedt echter geheel op eigen verantwoording en kan hij zich later nooit op die argumenten beroepen, die voor hem aanleiding waren tot het weglaten van de Winst- en Verliesrekening verificatie en analyse. Verder onderscheidt zich de arbeid van den Amerikaanschen accountant van die van zijn Engelse collega in het uitbrengen van resultaten van zijn onderzoek aan zijne cliënten. De Engelse accountant volstaat na onderzoek der balans, herziening en opstelling ervan volgens eigen inzichten, met het neerschrijven van een verklaring aan den voet der balans. Dit is bij den Amerikaanschen accountant nooit het geval. Hij geeft ook een verklaring op de balans maar bovendien brengt hij een rapport uit over de balansposten, hunne samenstelling, de controle en verificatie die door hem geschiedde en de bewijsstukken die hem werden voorgelegd.

Bij de samenstelling der balans zelf wordt in de laatste jaren in Amerika zooveel mogelijk naar beknoptheid gestreefd, ook bij het uitbrengen van het rapport. De accountant in Amerika stelt zich op het standpunt, dat zijn rapport, balans en winst- en verliesrekening, bestemd zijn voor zakenlui, die de finesses van accountancy als wetenschap niet kennen. Cijfers moeten daarom sprekend en zeer sober worden gerangschikt. Er zijn firma's in Amerika, die een geijkte balans gebruiken voor alle ondernemingen, waar zij met het onderzoek belast worden. Een dergelijke balans ziet er als volgt uit:

ASSETS	LIABILITIES
<i>Fixed Assets</i>	<i>Capital</i>
<i>Current Assets</i>	(Bank Overdrafts)
Investments	Sundry Creditors
Stocks	Bills Payable
Debtors (of) Bills Receivable ..	Accrued Expenses
Cash at Bank and in Hand	Surplus
Charges Deferred	
.....
.....

Een dergelijke balans is zeer zeker overzichtelijk en zelfs voor de weinig boekhoudkundig ontwikkelde zakenman begrijpelijk. Toch ligt er gevaar van overdrijving in dat streven naar bondigheid en zoolang het rapport toelichtend en aanvullend

werkt is dit niet erg maar soms wordt er wel te veel verwacht van het begripsvermogen dergenen voor wie de balans bestemd is en wordt het rapport ook te bondig gehouden. Voor de consolidatie van balansen tot ééne gecombineerd bij groote ondernemingen met dochtermaatschappijen biedt de standaard formule der balans een bijzonder groot voordeel. Over het algemeen echter verdient het Amerikaanse systeem de voorkeur boven de Engelsche en continentale methodes. In leerboeken in Engeland zoowel als op het continent wordt beknoptheid aanbevolen maar als men dan de balansen uit de praktijk ziet dan kan men verlangen naar het invoeren der Amerikaanse werkwijze.

Ik dien hier nog te vermelden dat de Amerikaanse accountant, aan zijn rapport over zijn balansonderzoek nooit meer dan een balans en een winst- en verliesrekening toevoegt. De Engelsche accountant geeft een balans en een Trading & Profit & Loss Account met debit en credit zijden. De Amerikaanse Profit & Loss Account heeft geen debit en credit. Het is zeker wel bekend dat in Amerika de Italiaansche methode d.w.z. Activa links en Passiva rechts voor de balans wordt gevolgd en niet zoals in Engeland Passiva links en Activa rechts.

Tenslotte de volgende opmerking. Wanneer een Amerikaansch accountant belast wordt met een balansonderzoek dan aanvaardt hij geen restricties. Zijn instructies zijn de door de onderneming samengestelde balans te onderzoeken, meer niet, en deze instructies beteekenen voor hem, dat hij geheel vrij gelaten wil worden in de manier waarop hij de juistheid van de balans, haar overeenstemming met boeken en bescheiden, niet alleen de arithmetische en boekhoudkundige maar ook de werkelijke juistheid der balans wil controleeren. Hij zal verder oordeelen, hij alleen en niet de opdrachtgever, welke bescheiden en gegevens hij noodig vindt om de balansposten als juist in de bovengemelde drievoudige beteekenis te kunnen aannemen.

Een Amerikaansch accountant neemt geen instructies aan die zijn bevoegdheid tot controle over alles wat in verband staat met de aangifte van de positie der onderneming en van de bedrijfsresultaten (wat de balans ten slotte is) beperken.

Deze opvatting van accountantsarbeid steekt gunstig af bij de opvattingen, die in Europa vooral in Duitschland, nog steeds worden gehuldigd.

De *Investigation* is een speciaal onderzoek naar de financieele positie eener onderneming, naar de bedrijfsresultaten of levensvatbaarheid eener zaak, naar de waarde van aangeboden onderpanden bij gevraagde credieten, enz. Hier ligt het ruime arbeidsveld van den Amerikaanschen C. P. A. Een onderneming, die met een firma in haar branche een belangengemeenschap wil aangaan, draagt een accountant een onderzoek op naar de financieele en bedrijfspositie der firma, een bank bij wie een crediet wordt aangevraagd roept de hulp van den accountant in, trusteees die verzocht worden een leening aan de financieele markt te brengen, verlangen eerst een rapport van een door hen benoemd accountant. Talrijk zijn dus de gevallen waarin de C. P. A. zijn oordeel wordt gevraagd en waar van zijn beoordeeling heel wat afhangt.

Het ligt voor de hand dat de accountant in dergelijke gevallen niet kan volstaan met een balansonderzoek, een winst- en verliesrekening analyse. Ook verlangt de opdrachtgever meer dan een rapport omtrent de bedrijfsresultaten van één jaar. Ik meen mijne lezers het beste te kunnen inlichten omtrent datgene wat een investigation omvat door hier een résumé te laten volgen van de hoofden waarin een rapport was ingedeeld.

Het speciaal onderzoek had plaats in opdracht van trusteees, die voor de onderneming een leening van \$ 1.250.000 zouden lanceren in coupures van \$ 1.000 aan de markt te New-York. De onderneming had drie fabrieken in de Vereenigde Staten en eene in Canada. De fabriek te Chicago had een filiaal (fabriek)

in Detroit, de andere fabriek in Boston was een zelfstandige vennootschap, waarvan het aandeelenkapitaal geheel in het bezit van de moedermaatschappij in Chicago was. Hetzelfde gold voor de vennootschap in Montreal (Canada). De accountant belast met de investigation bracht zijn rapport uit als volgt ingedeeld:

A. INLEIDING. Eenige algemeene zinnen waarin de opdracht bevestigd en vermeld wordt dat de accountant de fabrieken bezocht in Chicago, Boston, Detroit en Montreal.

B. OMVANG VAN HET ONDERZOEK. Vermelding van de arbeid door den accountant gedaan en die hij noodig oordeelde om te komen tot een juist inzicht omtrent de financieele positie der onderneming.

C. GESCHIEDENIS DER ONDERNEMING. Oprichting, ontwikkeling, voornaamste tak van bedrijvigheid, afzetgebied, leiding en beheer der onderneming, kort résumé der statuten voor zooverre zij van de meest gebruikelijke afwijken.

D. BEDRIJFSRESULTATEN der tien jaren voorafgaande aan 31 December 1923, beoordeeld en geanalyseerd.

E. FINANCIEELE POSITIE der onderneming op 31 December 1923, verdeeld in twee paragrafen:

1. Algemeene Financieele Positie.

2. Individueele Financieele Positie der zelfstandige ondernemingen.

F. BELANGRIJKE VRAAGPUNTEN, die ontstaan als gevolg van de voorgestelde uitgifte der obligaties.

Bij D. werden gegeven:

a. een verzamelstaat aantonend de bedrijfsresultaten der onderneming in haar geheel gecombineerd voor die tien jaar;

b. een dito voor de onderneming in Chicago en filiaal in Detroit gecombineerd;

c. een dito voor de fabriek in Boston;

d. een dito voor de fabriek in Montreal;

e. een staat aantonend de maandelijksche omzetten in de jaren 1921, 1922 en 1923 van de fabrieken te Chicago en Detroit gecombineerd;

f. een dito van de fabriek te Boston;

g. een dito van de fabriek te Montreal.

Bij E. werden gegeven:

a. de gecombineerde balans der onderneming in haar geheel per 31 December 1923;

b. de gecombineerde winst- en verliesrekening der onderneming in haar geheel op 31 December 1923;

c. de gecombineerde balans per 31 December 1923 der fabrieken te Chicago en Detroit;

d. de balans per 31 December 1923 der fabriek te Boston;

e. de balans per 31 December 1923 der fabriek te Montreal;

f. de gecombineerde winst- en verliesrekening per 31 December 1923 der fabrieken te Chicago en Detroit;

g. de winst- en verliesrekening per 31 December 1923 der fabriek te Boston;

h. de winst- en verliesrekening per 31 December 1923 der fabriek te Montreal.

Bij F. werden gegeven:

a. Staat der belastingen door de onderneming betaald gedurende de tien jaren voorafgaande aan 31 December 1923;

b. Staat der aanwending van de verkregen winsten in die periode tevens der aanwending van bankcredieten en van de gelden verkregen door kapitaalsuitbreiding, die in 1917 plaats had.

Men bedenke dat onder de respectieve hoofden al deze aan het rapport toegevoegde staten besproken werden en dat er dan tenslotte in

G. als EINDHOOFDSTUK van het rapport uit alle voorafgaande beschouwingen de conclusie getrokken werd, dat:

1. Indien de leiding der onderneming een meer conservatieve politiek gevoerd had en er niet zulke hooge dividenden aan aandeelhouders uitbetaald waren geworden, er voldoende reserve uit de winsten zou zijn aangelegd en nu niet om bedrijfskapitaal een beroep op de financieele markt had behoeven te worden gedaan.

2. De onderneming kolossale bedragen in vaste goederen — fabrieksgebouwen, machineriën — uit de winsten had belegd, belegging die weliswaar waardevol was maar dat nu daardoor de vraag rijst of de onderneming haar activiteit wel dusdanig kan opvoeren dat zij deze vaste goederen productief kan aanwenden, zoo niet vertegenwoordigen die activa dood kapitaal, dat de rentabiliteit van het concern bezwaart.

3. Echter de leiding berust bij actieve en eerlijke personen, die zelf bij het bedrijf met beduidende bedragen geïnteresseerd zijn, dat er niet aan getwijfeld kan worden of ze zullen alles in het werk stellen het bedrijf dusdanig te reorganiseeren, dat aan de verplichtingen, die de leening meebrengt zal worden voldaan.

4. Het niet op den weg van den accountant ligt de obligatielening al of niet aan te bevelen, maar dat de gedane opmerkingen moeten worden beschouwd als gesteld na ontstaan der malaise en na bekendwording van feiten, die in de jaren van hoogconjunctuur door niemand werden voorzien, waardoor de behoefte aan liquide middelen bij groote ondernemingen dan ook een algemeen verschijnsel is.

Ik zou nog meerdere op- en bemerkingsen uit dit rapport kunnen aanhalen, vertrouw echter dat dit résumé den lezer genoeg inzicht zal geven in de opvatting, die de Amerikaanse accountant van zijn taak er op nahoudt bij dergelijke investigations.

In den aanhef van dit hoofdstuk vermeldde ik dat de Amerikaanse accountant zeer gespecialiseerd is. Dit moet als volgt begrepen worden: Een accountant of accountantsfirma heeft bijv. de reputatie een uitstekend „costing accountant” te zijn. Deze firma of accountant zal bijna uitsluitend opdrachten ontvangen ter organisatie van een kostprijzensysteem in de een of andere industrie. Anderen noemt men „banking specialists” nog anderen „public utility specialists” d.w.z. dat zij er een specialiteit van maken de administratie der gemeente-ondernemingen te organiseeren of te controleeren, bijv. gas, electriciteits, of trambedrijven.

Deze specialisatie is in het algemeen te betreuren maar kon in Amerika niet uitblijven omdat het Amerikaanse bedrijfsleven, niet alleen wijd vertakt, veel omvattend en uitgebreid is, maar hoofdzakelijk is zij een gevolg van de specialisatie-manie in de Vereenigde Staten. Algemeene, degelijke en grondige kennis wordt daar minder gewaardeerd dan speciale kennis van een onderdeel. Het is een gevolg van de „à outrance” doorgevoerde verdeling van den arbeid.

CONCLUSIE

De karakteristieke eigenschappen van het accountantsberoep in Amerika kunnen als volgt gerésumeerd worden:

1. *Accountancy is a profession.* Dit was de strijdkreet van het accountants-instituut te New-York enkele jaren geleden en is geworden tot een der hoofdprincipes in de praetijk van het beroep. Daardoor wordt het accountantsberoep dus volkomen gelijk gesteld met de z.g. liberale beroepen (advocaat, geneesheer, enz.) en berust evengoed als zij op een wetenschappelijke grondslag en heeft recht op hetzelfde aanzien.

2. *Accounting is not bookkeeping,* bakent de grens af tusschen het beroep en de werkkruing van boekhouder. De accountant mag niet boekhouden evenmin de boeken alleen maar controleeren. In Europa is de praetijk nog anders, daar begint de

arbeid van den accountant pas wanneer de boekhouder zijn taak volbracht heeft. In Amerika kan de accountant van het begin der boekhouding af zijn arbeid verrichten. Hij ontwerpt het plan der boekhouding, bespreekt de mogelijkheid van uitvoering en brengt daarover rapport uit. Later na contrôle, rapporteert hij opnieuw, niet slechts over de formeele administratie, maar ook in zakelijke verhouding over de onderneming zelf. De Amerikaanse accountant is architect, de boekhouder uitvoerder. Te vaak ziet men op het continent, dat de accountant pas wordt geroepen als er een of andere moeilijkheid, zakelijk of administratief, zich voordoet. In Amerika is het regel, dat aan den accountant verzoekt wordt advies uit te brengen *vóór de inrichting* der boekhouding om-trent de inrichting derzelve, waardoor de mogelijkheid van onregelmatigheid, fraude en opzettelijke vergissingen tot een minimum wordt beperkt.

3. De accountant verpersoonlijkt in Amerika het „preventief systeem” en niet zooals in Europa het „detectief systeem”. Hij heeft dit voor bij zijne collega’s in andere landen, dat hij een beduidende plaats in het bedrijfsleven inneemt en zijn beroep in het kader van dat systeem waardevol heeft weten te maken voor de practische bedrijfs wereld. Dit verklaart dan ook de belangstelling voor de accountants-opleiding van de zijde der leiders in de grootste ondernemingen en het prestige van den C. P. A.

4. De Amerikaanse accountant heeft de techniek van het beroep tot een imposante hoogte weten te verheffen (cf. *Auditing* by Jackson-American Institute of Accountants 1923), zijn arbeidsveld aanmerkelijk verruimd en een wetenschappelijke grondslag tot basis ervan als eisch weten door te voeren.

Dat is echter tenslotte meer dan wettelijke regeling, want al bestaat deze in de Vereenigde Staten, de kracht en het prestige van het beroep berusten bij de beoefenaars, de accountants zelve en komen niet van buiten af.

Dr. J. G. SCHOUPE

DE FINANCIERING VAN HET GEMEENTELIJK GRONDBEDRIJF

Wij hebben gezien, welke economische motieven ten grondslag liggen aan het gemeentelijk *grondbezit*. De oprichting van gemeentelijke *grondbedrijven* vindt haar oorzaak in de vragen, die rijzen ten aanzien van de *financiering* van het grondbezit.

a. De inbreng.

Wij zagen reeds, dat de grond een economisch goed is, dat een oneindige reeks diensten bewijst en dat de opbrengst van den grond als zoodanig geheel grondrente is, zonder aftrek van een Abnutzungsquote. Dientengevolge loopt het daarin geïnvesteerde kapitaal niet om en komt dus ook niet langzamerhand in vlottende middelen opnieuw ter beschikking. Activa, waarbij dit wel het geval is, stellen den bezitter in staat om uit deze vrijkomende middelen opgenomen crediet af te lossen. Bij den grond is dit niet mogelijk en is dus de grondeigenaar aangewezen op kapitaal op onbepaalden termijn, tenzij hij kan aflossen uit de opbrengst van den grond of wel in staat is zich nieuw kapitaal te verschaffen op de tijdstippen der aflossing.¹⁹⁾

Nu is de gemeente niet vrij om al of niet af te lossen op leeningen, gesloten ten behoeve van grondaankopen. Art. 136 Gem. Wet zegt: „Elk besluit tot het doen eener geldleening wijst de middelen aan, waaruit de renten en de aflossing der leening zullen worden gevonden”. Volgens de voorschriften voor de inrichting van begroting en rekening, uitgevaardigd op grond van art. 115 Gem. Wet door Gedeputeerde Staten, behooren aflossingen

¹⁹⁾ Dr. N. J. Polak. Eenige grondslagen voor de financiering der onderneming 3e druk, pag. 107.